

CENTAR ZA ZAŠTITU POTROŠAČA "FORUM" - NIŠ
Ul. Cara Dušana 54, PC „Dušanov bazar”, kuplola, lokal 220
18 000 NIŠ
Tel. 018 / 525 – 040, 064 / 11 – 97 – 301
www.forum-nis.org.rs , forumnis@mts.rs

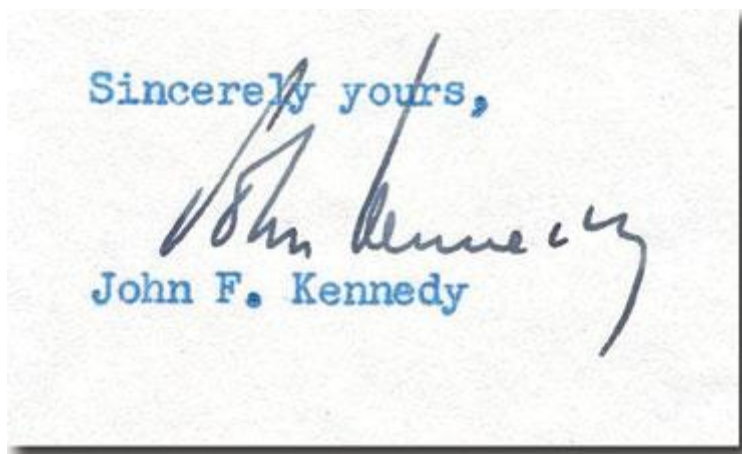
Saopštenje za javnost

U SUSRET 15. martu SVETSKOM DANU POTROŠAČA

Prvu Deklaraciju o prvima potrošača je dana 13.marta 1962.godine, na predlog predsednika Džona Kendija doneo američki kongres.

Predstavljajući deklaraciju, predsednik Kenedi je rekao:

Potrošači, po definiciji, uključuju sve nas. I mene kao predsednika SAD – a. Potrošači su najveća ekonomska grupa na koju utiče skoro svaka javna ili privatna privredna odluka. Oni su najvažnija grupa čiji se stavovi vrlo često ne čuju. Glas potrošača mora da se čuje.

Ovom Deklaracijom su definisana četiri osnovna prava potrošača na tržištu roba i usluga:

- Pravo na sigurnost roba i usluga,
- Pravo na istinitu i pravovremenu informaciju,
- Pravo na izbor roba i usluga,
- Pravo da se čuje glas potrošača.

Organizacija **Consumer International** je na ta prava dodao još četiri osnovna prava potrošača:

- Pravo na zadovoljavanje osnovnih životnih potreba
- Pravo na naknadu štete
- Pravo na obrazovanje i
- Pravo na zdravu životnu sredinu.

Prvi put je Svetski dan prava potrošača obelžen 15. marta 1983.godine. Dve godine kasnije, 9. aprila 1985. godine, nakon višegodišnjeg upornog lobiranja Consumer Internationala, Generalna skupština UN usvojila je **Rezoluciju 39/248**, u sklopu koje je usvojeno i «Uputstvo za zaštitu potrošača».

Uputstvo je sadržalo osam osnovnih prava potrošača kao smernice koje osiguravaju okvir za definisanje nacionalnih politika za zaštitu potrošača i izgradnju efikasnih sistema zaštite potrošača kao sistema zaštite osnovnih ljudskih prava, dostojanstva i ekonomskih interesa potrošača - fizičkih lica na tržištima roba i usluga.

Usvajanjem «Uputstva za zaštitu potrošača» (*ovaj istorijski i globalni document UN ovih dana se dopunjava prema aktualnim izazovima modernog tržišta roba i usluga*) **prava potrošača uzdignuta su na poziciju međunarodne prepoznatljivosti i dobila su legitimitet koji priznaju i prihvataju podjednako razvijene i zemlje u razvoju.**

Prihvatanjem obveze sprovođenja zaštite prava potrošača na globalnom nivou, problemi potrošača nisu rešeni. Tek je postavljen nadnacionalni okvir za njihovo rešavanje kroz nacionalna zakonodavstva, a potom i sisteme izvršne vlasti, nevladinih organizacija i civilnog društva u svakoj pojedinačnoj državi.

I na kraju, to je znak nivoa zaštite osnovnih prava i ljudskog dostojanstva.

U državama uredenog tržišta i izgrađenog sistema za zaštitu potrošača glas organizacija potrošača javnost i državne institucije pažljivo slušaju i uvažavaju smatrajući ih korektivom i glasom naroda.

Organizacije za zaštitu potrošača u državama članicama EU-a, po pravilu su sponzorisanе i podržavane od države, svoje javno delovanje i društveni uticaj zasnivaju na odredbama:

- POVELJE O OSNOVNIM PRAVIMA EVROPSKE UNIJE (2010/C 83/02)¹
- Direktivama Europske unije,
- Kao i «Uputstva za zaštitu potrošača» - UN iz 1985. godine.

Svetski dan potrošača (World Consumer Rights Day) je godišnja prilika za aktivno obeležavanje i izražavanje solidarnosti među članicama pokreta za zaštitu potrošača u svetu.

To je i prilika:

- za promovisanje osnovnih prava svih potrošača,
- za postavljanje zahteva da se ta prava poštuju i da su zaštićena kroz propise
- za pokretanje potrošačkih inicijativa i
- polaganje računa nosioca politike potrošača javnosti i potražaćima.

Taj dan je i prilika za javni protest:

- protiv zloupotrebe na tržištu roba i usluga,
- protiv monopolističkog položaja bilo koga,
- protiv socijalne nepravde
- PROTIV PRAVNE NESIGURNOSTI POTROŠAČA NA TRŽIŠTU i
- bilo koje druge neuravnoteženosti na tržištu koja potkopava prava potrošača

Centar za zaštitu potrošača FORUM i ove godine izjavljuje JAVNI PROTEST PROTIV:

- **EPS** – zbog zloupotrebe na tržištu roba i usluga i monopolskog ponašanja – pokrenut postupak **ZAŠTITE KOLEKTIVNIH INTERESA POTROŠAČA.**
- **PRODAVACA SPORTSKE OBUĆE** – zbog toga što se na tržištu Srbije prodaje obuća lošeg kvaliteta koja traje 2 do 3 meseca i nekorektnosti u postupku izdavanja deklaracija i sprovođenja reklamacija.

Niš, 12.03.2019. god.

P R E D S E D N I K
m.sci. Jovan Jovanović,dipl.ing